

LAPORAN PEMERHATIAN

Pihak Tindak Malaysia, salah satu badan bukan kerajaan yang memberi tumpuan kepada pembaharuan sistem pilihan raya, baru - baru ini mengambil bahagian dalam proses pemerhatian pilihan raya kecil Cameron Highlands. Ini merupakan kali pertama dalam sejarah Tindak Malaysia, sejak penubuhannya pada tahun 2008, pihak kami telah diundang oleh pihak Suruhanjaya Pilihan Raya untuk memantau dan memerhati proses pilihan raya dari penamaan calon sehingga proses pengiraan undi. Berikut adalah maklumat - maklumat ringkas mengenai proses pemerhatian dari pihak Tindak Malaysia

PASUKAN

1. Pihak Tindak Malaysia hantar 4 orang Pemerhati yang mempunyai pengalaman dalam bidang Ejen Mengundi dan Ejen Mengira (PACA) ke DUN Jelai (3 orang) dan DUN Tanah Rata (1 orang)
2. Kawasan pengundian dipantau : Felda Sungai Koyan Satu (JELAI), Felda Sungai Koyan Dua & Tiga (JELAI), Kuala Medang (JELAI), Berinchang (TANAH RATA), Kampung Keledek (JELAI), Kea Farm (TANAH RATA), Tanah Rata (TANAH RATA)
3. Kita berkerjasama dengan pihak Bersih dan Engage untuk mendapat liputan terluas untuk proses pemerhatian

CIRI PEMERHATIAN 1: DAFTAR PEMILIH

1. Pemerhatian **Positif**: Buat pertama kali dalam sejarah, SPR menyatakan kesemua senarai pengundi OKU dalam daftar pemilih. Kesemua pengundi OKU telah dimasukkan dalam Saluran 1
2. Pemerhatian **Negatif**: Daftar Pemilih masih ada mempunyai Pengundi diragui seperti di Orchid Deluxe Park (Bandar Ringlet), Flat JPN (Berinchang) dan kawasan Felda Sungai Koyan. Dengan kerjasama dengan pihak Bersih melalui kerja lapangan, kita mengesahkan terdapat 10 pengundi diragui telah didaftarkan di alamat 3, Jalan ODP3, Orchid Deluxe Park. Masalah Daftar Pemilih mungkin berlaku sebelum tahun 2017 dan kesemua pengundi diragui telah diwartakan

CIRI PEMERHATIAN 2: HARI PENAMAAN CALON & SEMAKAN ISI PETI UNDI BIASA

PEMERHATIAN POSITIF

1. Proses Penamaan Calon telah dijalankan secara lancar, dalam situasi terkawal dan lokasi penamaan senang dicari

2. Untuk semakan isi peti undi biasa, walaupun ruangan untuk proses tersebut sempit, namun pihak SPR telah menggunakan kawasan tersebut sebaik mungkin
3. Proses semakan isi peti undi biasa telah dijalankan mengikut peraturan dan lancar
4. Pihak KTM telah pra isi Borang 13 (Seksyen A) dengan lengkap pada hari semakan.
Satu langkah yang baik untuk jimat masa pada hari pengundian biasa

CIRI PEMERHATIAN 3: HARI PEGUNDIAN BIASA & PENJUMLAHAN UNDI

PEMERHATIAN POSITIF

1. Papan Tanda menunjukkan tempat mengundi telah ditingkatkan dan mudah dilihat
2. Kerani Pengundian Pertama di beberapa kawasan pengundian adalah tegas dan memusnahkan borang rujukan undian (yang telah diberikan oleh parti politik) yang pengundi membawa masuk di tempat mengundi
3. Kesemua proses pengundian dan pengiraan undi telah mematuhi peraturan pilihan raya
4. Penambahan saluran telah memberi kesan positif apabila barisan pengundi yang panjang telah dikurangkan. Terdapat satu kecualian untuk Saluran 1 (pengundi yang tua dan pengundi OKU)
5. Tempat kedudukan Saluran 1 adalah dekat dengan pintu masuk untuk kawasan pengundian. Ini telah memudahkan untuk pengundi orang tua untuk mengundi
6. Kedudukan peti undi adalah sesuai
7. Barung Semakan tidak mempunyai masalah

PEMERHATIAN NEGATIF

1. Parti Politik masih mengadakan pondok panas di Berinchang, Felda Sungai Koyan Satu pengundian walaupun dilarang oleh SPR
2. Salah satu parti politik mengambil kensempatan dalam kelemahan definisi kawasan larangan (iaitu 50 meter dari sempadan kawasan pengundian) dan meletakkan pondok panas amat dekat dengan kawasan pengundian
3. Saluran 1 di Berinchang dan beberapa kawasan pengundian di Jelai hanya satu pintu masuk dan keluar. Ini telah mengurangkan keselesaan untuk pengundi. Saluran 1 mempunyai barisan pengundi sebanyak 20 orang dalam 2 jam pertama manakala saluran saluran lain tidak mempunyai barisan
4. Tanjakan tidak disediakan untuk Saluran 1 & 2 untuk memudahkan pengundi yang guna kerusi roda untuk masuk dan keluar dari bilik
5. Kekurangan kerusi untuk ruang menunggu di sesetengah kawasan pengundian (untuk warga emas)
6. Satu kenderaan yang mempunyai logo BN telah masuk dalam kawasan pengundian
7. Barisan pengundian untuk Saluran 1 masih panjang

8. Di Berinchang dan Tanah Rata, hanya terdapat satu pintu untuk masuk dan keluar bagi Saluran 6 dan 7. Ini telah menyempitkan kawasan untuk pengundi masuk dan keluar kawasan tempat mengundi
9. Terdapat satu kes di mana salah satu staff SPR enggan menguatkuasakan undang undang pilihan raya apabila terdapat satu kes parti politik membuat kempen pada hari terakhir
10. Pengundi pengundi membawa borang rujukan untuk pengundian (iaitu pangkahan untuk parti politik) ke dalam tempat mengundi
11. Penyokong Barisan Nasional didapati menggesa pengundi untuk mengundi parti BN dalam kawasan larangan
12. Segelintir pengundi yang ditemuramah berpendapat bahawa penutupan pengundian pada pukul 3 petang mungkin menyebabkan pengundi yang bekerja di tempat lain tidak sempat balik mengundi
13. Di sesetengah kawasan pengundian, banyak Ketua Tempat Mengundi (KTM) tidak yakin dengan proses pengundian

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN:

1. Pondok lindungan dengan/atau bilangan kerusi lebih untuk menampung peratusan keluar pengundian yang tinggi untuk pengundi warga emas
2. Penguatkuasa perlu diberi lebih kuasa untuk menjalankan tugas dengan bantuan dari polis terhadap penyokong penyokong parti bertanding yang tidak mematuhi peraturan dan arahan
3. Tanjakan perlu disediakan untuk pengundi yang menggunakan kerusi roda
4. Ketua Tempat Mengundi perlu dapat lebih banyak latihan untuk memahami proses tersebut
5. Jika boleh, ruang atau pembahagian antara Saluran 1 dan Saluran 2 perlu jauh sedikit untuk mengelakkan kekeliruan apabila nama pengundi dipanggil
6. Bilangan pemilih untuk Saluran 1 & 2 perlu dikurangkan
7. Saluran 1 & 2 perlu mempunyai satu pintu masuk dan satu pintu keluar yang berasingan

SEKIAN

DANESH PRAKASH CHACKO

PENASIHAT PEMETAAN

TINDAK MALAYSIA

016- 7960571